

Grzegorz Lesiński, Grzegorz Błachowski, Adam Dejnarowicz,
Justyna Kaczyk, Łukasz Karabowicz, Emilia Kielan, Marek Kowalski

ZIMOWANIE NIETOPERZY W PRZYDOMOWYCH PIWNICACH W NADBUŻAŃSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM I NA TERENACH PRZYLEGLYCH

Bat wintering in small cellars in the Nadbużański Landscape Park and adjacent area

ABSTRAKT: Badania nad zimowaniem nietoperzy w małych piwnicach prowadzono w Nadbużańskim Parku Krajobrazowym i okolicach w latach 2000-2018. W wyniku kontroli wykonanych we wsiach i wywiadu prowadzonego wśród właścicieli odnaleziono 66 schronień zasiedlonych przez nietoperze. Stwierdzono pięć gatunków (*Myotis nattereri*, *M. daubentonii*, *Eptesicus serotinus*, *Barbastella barbastellus* i *Plecotus auritus*), wśród których wyraźnie dominował ostatni (91% wszystkich osobników). W pojedynczych zimowiskach odnajdowano niewielkie liczby osobników (zwykle 1-5, w 58 piwnicach), a najwięcej – 22. Stopień zasiedlania piwnic przez nietoperze w Parku i okolicach był stosunkowo duży – w ok. 28% stwierdzono te zwierzęta. Łączną liczbę nietoperzy hibernujących każdej zimy w małych piwnicach na terenie badań oceniono na kilkaset osobników.

SŁOWA KLUCZOWE: małe podziemne schronienia, Chiroptera, hibernacja, wschodnia Polska

ABSTRACT: A study on bat wintering in small cellars was conducted in the Nadbużański Landscape Park and its surroundings in years 2000-2018. Sixty six bat roosts were discovered during inspections of villages and interviews with local people. Five species were recorded (*Myotis nattereri*, *M. daubentonii*, *Eptesicus serotinus*, *Barbastella barbastellus* and *Plecotus auritus*) with clear domination of the last one (91% of all individuals). In a single roost low numbers of bats were found (usually 1-5, in 58 cellars), the highest number was 22. The frequency of cellars inhabited by bats in the Park and its surroundings was relatively high – about 28%. The total number of bats hibernating yearly in small cellars in the study area was estimated at several hundred individuals.

KEY WORDS: small underground roosts, Chiroptera, hibernation, east Poland

Wstęp

W nizinnej Polsce, czyli na terenach pozabawionych jaskiń, podziemia zbudowane przez człowieka mają duże znaczenie dla hibernacji nietoperzy. Obiekty te są ważne dla niektórych gatunków osiadłych, zwłaszcza w najchłodniejszych rejonach kraju. Powszechnie budowane we wsiach i małych miastach przydomowe piwnice są często wykorzysty-

wane przez nietoperze w okresie hibernacji. Dotychczasowe badania wykazały, że zimą występuje w nich niemal połowa krajowych gatunków (Lesiński i Kowalski 2001, Lesiński et al. 2004), a największa różnorodność gatunkowa i częstość zasiedlania notowane są w północno-wschodniej Polsce (Lesiński et al. 2004).

Ze skrajnie wschodniej części Mazowsza i z południowego Podlasia posiadamy